

แนวทางลดใช้กระดาษ ของฝ่ายสารสนเทศและการจัดการความรู้

กรมอนามัย

ศุทธา อุ่นกาศ ฝ่ายสารสนเทศและการจัดการความรู้

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานที่ลดการใช้กระดาษเป็นเป้าหมายที่สำคัญในยุคอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งที่ต้องการคือ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ความรวดเร็ว เอกสารอิเล็กทรอนิกส์สามารถส่งผ่านในช่องสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว จุดเด่นของการสร้างสำนักงานที่ไร้กระดาษอีกประการหนึ่งคือ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ทำให้สถานที่ทำงานสะอาดและเป็นระเบียบมากขึ้น

ระบบสำนักงานที่ลดการใช้กระดาษ จึงน่าจะเป็นเป้าหมายที่สำคัญขององค์กรที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ภายใน ลดค่าใช้จ่ายโดยรวม สร้างความสะดวกในการทำงาน สร้างสิ่งแวดล้อมที่ให้กับสังคม และยังสร้างความก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางในการลดปริมาณการใช้กระดาษ ของฝ่ายสารสนเทศและการจัดการความรู้
2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ในการลดใช้กระดาษของฝ่ายสารสนเทศและการจัดการความรู้

วิธีการศึกษา

- วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติ ดำเนินการตามแบบ PDCA
- พื้นที่วิจัย ฝ่ายสารสนเทศและการจัดการความรู้
- กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ จำนวน 10 คน
- ระยะเวลาดำเนินการวิจัย 1 ตุลาคม 2560 – 30 กันยายน 2561
- เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกการใช้กระดาษออนไลน์ Google Form สำหรับวิเคราะห์การใช้กระดาษ ประเภทกระดาษ และประเภทงาน
- วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าร้อยละ เปรียบเทียบปริมาณการใช้กระดาษ ปี 2560-2561

กรอบแนวคิด

ลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

- งานที่รับผิดชอบ
- ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

แนวทางการลดใช้กระดาษ
สำนักงานไร้กระดาษ

พฤติกรรมการใช้กระดาษ

- เหตุผลการใช้
- ความถี่ในการใช้/จำนวน
- ช่วงเวลา

ผลการใช้กระดาษ
ปริมาณการใช้กระดาษและ
ค่าใช้จ่ายลดลง

ผลการดำเนินงาน

จากผลการศึกษาการเบิกจ่ายกระดาษของฝ่ายสารสนเทศและการจัดการความรู้ พบว่า ในปี 2560 จำนวน 40 รีม คิดเป็นร้อยละ 66.67 ใช้งบประมาณ 4,240 บาท และในปี 2561 จำนวน 20 รีม ใช้งบประมาณ 2,120 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.33 ซึ่งมีจำนวนลดลงครึ่งหนึ่งจากปี 2560 จากการศึกษาปริมาณการใช้กระดาษจำแนกตามเดือน ในปี 2560 เปรียบเทียบกับปี 2561 พบว่า ในแต่ละเดือนมีปริมาณการใช้กระดาษในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน และจากการสำรวจโดยใช้แบบบันทึกการใช้กระดาษออนไลน์ Google เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกรพิมพ์เอกสารจากเครื่องพิมพ์ พบว่า มีจำนวนที่แตกต่างกันเป็นอย่างมาก เนื่องจากการลงบันทึกน้อย ทำให้การเก็บข้อมูลไม่ตรงกับการบันทึกจากเครื่องพิมพ์เอกสาร

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษา พบว่า การเบิกจ่ายกระดาษเป็นไปตามแผนการจัดซื้อจริงและสอดคล้องกับนโยบายการประหยัดงบประมาณของกรมอนามัย ปี 2559 การใช้แบบบันทึก Google Form ในการเก็บข้อมูล ซึ่งยังไม่ถือปฏิบัติกันอย่างจริงจัง ทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริง และการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายสารสนเทศและการจัดการความรู้ยังไม่เห็นถึงความสำคัญของมาตรการประหยัดพลังงาน ซึ่งต้องมีการประชุมชี้แจงการประหยัดพลังงานและการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าในการทำงานต่อไป